

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ผู้ทำคุณต่อแผ่นดินไทย

ก่อนจ้งหัน

พระที่อยู่ข้างในวัดนี้ภาวนากันไหมละ งานการทุกอย่างผมไม่ให้เข้าไปยุ่งกับพระนะ เพราะสงวนเรื่องภาวนาสำหรับพระ อันนี้เป็นอันดับหนึ่งเลยในวัดนี้ เรื่องภาวนาเป็นอันดับหนึ่ง ไม่ให้ใครเข้าไปรบกวนง่าย ๆ ให้ได้ทำหน้าที่การภาวนาชำระความชั่วอยู่ภายในจิตใจ ออก นั้นละกิเลสพาให้คนชั่ว ให้สัตว์ชั่ว ให้ภวานานะ มันมีภวานารีเปลา เดียวนี้ผมไม่ค่อยได้เดินไปเที่ยวกลางค่ำกลางคืนเหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนนี้ไปชอกแซก ๆ ไปถ้ำรายไหนไม่เป็นที่คอยจับตลอด ถึงตลอดรุ่งเลยนี่นะ แล้ววันหลังซ้ำอีก พอได้ความชัดเจนแล้วให้ไปได้องค์นี้ ไม่ยากนะ มันชี้เกี่ยภวานามาทำไม

นี่พูดจริง ๆ ไม่ได้คายนะ อย่างทุกวันนี้พระหนุ่มเหล่านี้อาจสู้เราไม่ได้เป็นไระ เรื่องอิริยาบถในความพากความเพียรของเรา เราเคยละที่ไหน ไปที่ไหนเราไม่เคยละนะ ไม่ว่าจะบ้านใหญ่เมืองเล็กเมืองใหญ่ พอลงรถบัสจะเข้าชอกแซกหาที่เดินจงกรมทุกแห่งเลย ถึงเวลาเวลาลงเลย ๆ ใครมายุ่งไม่ได้ ๆ ๆ ตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ ทั้งรักษาอิริยาบถ ทั้งเรื่องอรรถเรื่องธรรมประจำในชั้นธำในจิตนี้หมด อันนี้กินแล้วมันเป็นยังไงพระเรานะ การบำเพ็ญตั้งแต่เริ่มต้นบำเพ็ญมา มันควรจะได้มรรคได้ผลปรากฏขึ้นในจิตใจบ้างถ้าบำเพ็ญตามอรรถตามธรรม

ถ้ามาวิ่งตามกิเลสในหนทางจกรมนั้นแหละ ในที่ภวานานั้นละ วิ่งตามกิเลสอยู่ในทางจกรมด้วยสัญญาอารมณ์ ไม่อยู่กับทางจกรมชิว ไปอยู่กับกิเลส นั่งก็ไปอยู่กับกิเลส นั่งเป็นหัวตอคน แต่จิตไม่เป็นหัวตอ มันวิ่งตามกิเลสๆ เพราะฉะนั้นมันจึงไม่ค่อยได้เหตุได้ผลอะไร ธรรมพระพุทเจ้าเลิศเลอสุดยอดแล้ว ท่านทั้งหลายจะไปหาที่ไหนอีก เรานี้สุดหัวใจแล้วเรื่องพุทธศาสนานี้ ไม่มีที่ต้องตีสงสัยที่ตรงไหนว่าบกพร่อง ส่องเข้ามาที่ไหนมาบกพร่องที่ตัวของเรา ๆ ด้วยสายตาของธรรม ให้พากันตั้งอกตั้งใจนะ

เรื่องความพากความเพียรสำคัญมากสำหรับพระเรา ไม่มีอะไรสำคัญมากกว่าการประกอบความพากเพียรชำระกิเลสตามทางของศาสดา ซึ่งมีเป็นพื้นฐานมาตั้งแต่พระพุทเจ้าจนกระทั่งปัจจุบันนี้ สอนไว้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ส่วนมากต่อมากมีแต่

กิเลสไปแย่งเอาๆ เตี้ยวันนี้ศาสนากลายเป็นสนามของกิเลสแล้วนะ ในวัดก็เป็นสนามของกิเลส ไม่เป็นสถานที่อบรมธรรม ไม่ว่าสถานที่ใด กิเลสจึงมีอำนาจมาก เหยียบหัวไปเหยียบหัวพระในวัดในวาทุกแห่งทุกหน เหยียบไปหมด เพราะกิเลสมันแยบคายมากทีเดียว ถ้าไม่มีธรรมขึ้นภายในใจจะมองหากิเลสไม่เห็นเลย ทั้งๆ ที่มันเหยียบอยู่บนหัว ฆัรตหัวเรานั้นแหละนะ

ให้พากันตั้งอกตั้งใจมาประพฤติปฏิบัติ ตลอดข้อวัตรปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่าง อย่าให้บกพร่อง ผู้เป็นนักปฏิบัติแล้วจะไม่บกพร่องทั้งภายนอกภายใน ข้อวัตรปฏิบัติปิดกวดเช็ดถูอะไรๆ หรือเก็บนั่นเก็บนี่ นี่ก็เป็นข้อวัตรปฏิบัติอันหนึ่ง ภายในจิตมีสติติดตามงานคือความเคลื่อนไหวของตนอยู่เสมอ เรียกว่าเป็นผู้มีความเพียรตลอดนะ ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้ เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

เวลาว่างก็ได้ไปกราบศพท่านเจ้าคุณปู่วัดศรีเมืองอยู่เสมอนะ ไปเจียบๆ พอว่างๆ ไปปืบเลย ไปกราบศพท่านอยู่เสมอ โอ๊ย ไม่ทราบวาก็เทียวนะ เพราะสนิทสนมคุ้นเคยกันมาตั้งแต่เราบวชเป็นพระหนุ่มน้อย ท่านเป็นเปรียญอยู่นั่น เรื่อย ที่ไปสนิทสนมกันมากก็คือเราไปอยู่ที่หนองคาย ท่านก็อยู่วัดศรีเมือง เราอยู่วัดทุ่งสว่าง นั้นละถึงสนิทสนมกันมากตรงนั้นแหละ จากนั้นก็ต่อกันมา ท่านเป็นพระที่ไม่ถือเนื้อถือตัว เข้าได้หมด ท่านเจ้าคุณองค์นี้สนิทกันมากกับเรา เรายังไม่ลืม

ที่เคยพูดว่า ที่วัดโนนนิเวศน์ ท่านอาจารย์บุญมี ท่านเสียชีวิต เลยไปงานศพท่านหรือไง เขานิมนต์เราไปฉันเข้าที่นั่น พอดีท่านเจ้าคุณนี้ท่านก็มาฉันเข้าด้วยกัน ท่านอยู่ก่อนแล้วเราเพิ่งไปที่หลัง ท่านเห็น อย่างนั้นแหละนิสัยเคยพูดหยอกกัน ปู้ปู้ “พระสีวลีมาแล้ว ะ” มันอะไรเราโมโห ก็ท่านก็พูดสนุกของท่านเอง พระสีวลีมาแล้ว ะ ขึ้นปั้งปั้ง ะ พระมาก ะ บางองค์ไม่รู้เรื่องก็อาจจะตื่นเต็นนะ องค์ที่รู้เรื่องก็รู้ว่าท่านพูดเล่น พูดหยอกกับเรา

เรายังไม่ลืม ท่านเป็นพระที่มี สมานตุตตา วางตนได้กับคนทุกชั้นทุกวัยสม่ำเสมอ เวลาท่านมรณภาพลงไปแล้วเราก็เลยไปกราบเยี่ยมศพ ตอนท่านยังมีชีวิตอยู่เราก็ไป ดูเหมือนสองครั้งหรือสามครั้ง โอ๊ยท่านดีใจ แสดงอะไร พูดอะไรไม่ได้ท่านแสดง พวกนั้นเป็นล้าม ในกิริยาของท่านที่แสดงออก รู้หมดนะ ไร่เรานั้นเชื่อซ่า ะ ท่านชี้แจงบอกไป้อะไร

พวกนั้นรู้หมดเลย เราไม่รู้เรื่อง นี่ดูว่าศพท่านจะเผาที่วัดอรุณรังษีละมัง (ทางนี้บอกเจ้าคณะจังหวัดจะเอาไปเผาที่วัดจันทร์ครับ) ก็เหมาะอยู่แล้วทั้งสอง (ยังไม่แน่นอนนะครับ เป็นแต่ข่าวเฉยๆ ครับ) วัดจันทร์มีเมรุอยู่หรือเปล่า ส่วนวัดอรุณรังษีมีเมรุ วันจันทร์เราเคยไป ดูเหมือนได้ไปคนเดียว

ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของจังหวัด ไปเผาวัดจันทร์ซึ่งเป็นวัดของท่านก็เหมาะ แต่สถานที่ที่เป็นทำเลสำหรับรับแขกคนนั้น เท่าที่ผ่านมาแล้วรู้สึกสู้วัดอรุณไม่ได้นะ วัดอรุณเหมาะกว่า วัดนั้นเราเข้าไปแล้วหาที่อะไรที่จะเหมาะสมสู้วัดอรุณไม่ได้ วัดทุ่งสว่างแต่ก่อนมันเป็นคนละวรรคละตอน ถนนผ่านหน้าวัด มีแต่ทุ่งนาระแวงนั้น ทุ่งนาหมดเรื่อยมาอย่างวัดศรีเมืองมาวัดศรีคุณเมือง แล้วถนนทางด้านนี้ไม่มีบ้านคนเลย จะมีบ้างนิดหน่อยมาจุดนั้นแหละวัดศรีคุณเมือง บ้านคนมาจุดนั้น นอกนั้นว่างไปหมด

ตอนที่เราไปพักอยู่กับท่านอาจารย์กู่ พ.ศ.๒๔๘๓ ละมัง จะเริ่ม ๒๔๘๔ มันเป็นทุ่งกว้างขวาง แลวนั้นมีแต่ทุ่ง วัดทุ่งสว่างก็เป็นเกาะ ทุ่งนาล้อมรอบหมด วัดทุ่งสว่างก็เป็นเกาะท่ามกลางทุ่งนา เดียวนี้มันท่ามกลางบ้าน ตลาดแล้ว ส่วนวัดอรุณรังษีนั้น โอ๊ยเป็นวัดป่าจริงๆ วัดทุ่งสว่างนี้อยู่กลางทุ่งนา จึงเรียกว่าเป็นเกาะ คือวัดมันเป็นเกาะอยู่นั้น นอกนั้นทุ่งล้อมรอบหมดเลย เดียวนี้ก็ดูเอาซิ พ.ศ.๒๔๘๓ นั้นแหละเราไปพักอยู่นั้นนาน ๒๔๘๓ กับมาถึงระยะนี้มันสักก็ปีแล้ว มันก็เปลี่ยนแปลงไปหมด อย่าว่าวัดทุ่งสว่าง วัดอรุณรังษีหนองคายเลย อยู่ที่นี้มันก็เหมือนกัน เหมือนกันหมด

อย่างกรุงเทพฯ นี่เราไม่รู้ที่ไหนเลยนะ ทุกวันนี้ไม่รู้เลย ก็คือความเปลี่ยนแปลง จำได้ตั้งแต่ที่อะไรถนนแวงสังฆภัณฑ์ หน้าวัดสุทัศน์นั้นนะ นี่กรุงเทพฯ เราก็บอกกัน นี่กรุงเทพฯ เราว่า คือจำได้แห่งเดียว นอกนั้นจำไม่ได้เลย เปลี่ยนขนาดนั้นละจำไม่ได้เลย จำได้ตั้งแต่ถนนแคบๆ แลวนั้นเขาขายสังฆภัณฑ์ มาวัดสุทัศน์มาเห็น นี่ ๆ กรุงเทพฯอยู่ตรงนี้นะ นอกนั้นไม่มีเครื่องหมายเก่าแก่ของกรุงเทพฯ เลย หมดเลย เรือนจำอยู่ที่นั่นก็รื้อออกแล้วนะ รื้อออก เรือนจำดูเหมือนติดกับวัดสุทัศน์มิใช่หรือที่ไหน (ย้ายไปแล้วครับ) แต่ก่อนอยู่ที่นั่น แล้วย้ายออกไปแล้วนะ ตอนเขาย้ายเรารู้ เราก็ตราบอยู่

จากกรุงเทพฯ ไปดอนเมืองดูเหมือน ๒๒ กิโลเมตร ห่างกัน ดอนเมืองไปหากกรุงเทพฯ เป็นวรรคเป็นตอนขนาดนั้น ๒๒ กิโลเมตร แล้วเวลานี้ดอนเมืองกับกรุงเทพฯ เป็นยังไง อย่างนนทบุรี-ปากน้ำนะ แบบเดียวกันเลย ปากน้ำกับกรุงเทพฯ ก็แบบเดียวกัน แต่ก่อนเป็นคนละจังหวัด คนละวรรคละตอนจริง ๆ ไม่มีบ้านผู้บ้านคนนะ ตั้งแต่กรุงเทพฯ นครหลวงไปปากน้ำเป็นวรรคเป็นตอน พระโขนงก็เป็นเกาะของพระโขนง จากนั้นก็เป็นกรุงเทพฯมา

พระโขนง จากนั้นไปก็เป็นปากน้ำ เตียนนี้เป็นอันเดียวกันหมด นนทบุรีก็เหมือนกัน แบบเดียวกัน คือคนมาก มากขึ้นทุกวัน ๆ คน

นี่เราได้พูดเกี่ยวกับเรื่องพระให้ภาวา เวลานี้การภาวาของเราไม่รู้สิว่าแทบจะไม่มีเหลือในวงพุทธศาสนาของชาวพุทธเราเลย ทั้ง ๆ ที่การภวานั้นแล คือแก่นพระศาสนาอยู่ตรงนั้นนะ พระพุทธเจ้าออกมาจากแก่น ผุดขึ้นมาจากแก่นด้วยอานาปานสติ นั้นแหละแก่น พระพุทธเจ้าขึ้นที่นั่นก่อน แก่นธรรมขึ้นที่นั่น ๆ สวาททั้งหลายที่เราเปล่งถึงท่านว่า สรณิ คัจฉามิ ออกมาจากแก่นนี้ทั้งนั้น ๆ เวลานี้มันไปลุ่มไปคล้ำแต่ดอกแต่ใบไปนั้นนะ ต้นไม่มาบำรุง ไม่มารักษาให้ดี แล้วจะหากินแต่กิ่งแต่ก้านดอกใบ มันไปเท่านั้น ลุ่มคล้ำกิ่ง ก้าน ดอก ใบ ต้นที่สำหรับส่งอาหารให้กิ่งก้านสาขา ดอกใบ มันไม่ดู เป็นยังไง ต้นไม้มันจะเจริญได้อย่างไร เมื่อลำต้นไม่ได้รับการบำรุง ไปส่งเสริมตั้งแต่ภายนอก ส่งเสริมก็กลายเป็นกิเลสตามกิ่งไปอีกแหละที่นั่นนะ ส่วนภายในนี้ปิด ๆ แทบจะมิดเลยละ

เราจึงอยากจะให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบถึงเรื่องพุทธศาสนาอย่างแท้จริง อยู่ที่ไหนแน่ ตรงนี้ละตรงสำคัญมาก ถ้าขั้นที่ใจนี้จะกระจายออกทันทีเลย ฤทธิ์เดชของจิตตภาวนา ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย อย่างพระพุทธเจ้าพอผุดขึ้นมาก็เป็นศาสดาของโลกทั้งสามได้ทันที นั้นฟังซิ ก็เป็นอย่างนั้นแหละ สำคัญจริง ๆ อยู่ที่นั่นนะ แต่ไม่มีใครเหลียวแลเหลือบมอง เฉพาะพระเจ้านี้เป็นหน้าที่การงานร้อยเปอร์เซ็นต์ ตามหลักพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงประทานอุปสมบทให้เรียบร้อยแล้ว ไล่เข้าป่า ๆ ๆ ทั้งหมด นี่เป็นปฐมโอวาทเลยเชียว ที่ให้โอวาทสั่งสอน ไล่เข้าป่า ขึ้น รุกขมูลเสนาสน์ เลย ไล่เข้าป่าเข้าเขา

มีแต่เพื่อความสะดวกสบายในการชำระกิเลสได้อย่างสะดวก ๆ สถานที่สะดวก ที่อยู่กินหลับนอนอยู่ในป่าทั้งหมด สะดวก ตา หู ใจ ที่สัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งภายนอก ปิดไม่ให้ยุ่งกัน นั้น อยู่ในป่าจะไปเห็นอะไรมีแต่ต้นไม้ ป่าไม้กับป่าคนต่างกัน ป่าคนป่ายุ่งเหยิง วุ่นวาย ป่าฟันป่าไฟ ทั้งความเปลิดความเพลิง ทั้งฟันทั้งไฟเผาไหม้ไปด้วยกันกับป่าคน แต่ป่าไม้ชุ่มเย็น มันต่างกันนะ นี่ละพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นที่ตรงนั้นนะ ที่จิตตภาวนา บรรดา สวาทสระณะของพวกเขาขึ้นจากนั้นทั้งนั้น จากจิตตภาวนา แล้วก็ขาดความเหลียวแล เฉพาะพระเจ้านี้เป็นหน้าที่ร้อยเปอร์เซ็นต์ พระพุทธเจ้าประทานไว้แล้ว

อย่างทุกวันนี้โอวาทสอนก็สอนแบบเดียวกัน ถึงอุปัชฌาย์จะรังเกียจในการอยู่ในป่าในเขาก็ตาม แต่การสอนต้องสอนสังคหวิธิกผู้มาบวชในโอวาทอันนี้ เว้นแต่องค์เดียวไม่ได้นะ ไม่มีเว้น สอนอย่างเด็ดเดี่ยวเด็ดขาดที่จุดนี้นะ เพราะจุดนี้เป็นจุดที่จะบุกเบิกกิเลสออกจากจิตใจ ให้ธรรมได้ไหลขึ้นสว่างแกโลกแก่สงสาร จุดจิตตภาวนา ต้อง

หาสถานที่เหมาะสมให้ เป็นแนวรบเอาชัยชนะมาจากในป่าในเขา นี่การภาวนาไม่ค่อยมี ศาสนาก็จิตไปจางไป ถ้ายังมีหลักการภาวนาก็ยังมีผู้บำรุงลำตันอยู่ กิ่ง ก้านสาขา ดอก ใบ ก็มีทางที่จะงอกเงยให้เป็นประโยชน์ตลอดทั่ว ๆ กันไป

ถ้าขาดภาวนาเสียอย่างเดียวกั้ลู่ ๆ คล่า ๆ ไปอย่างนั้นละ ถ้ามีหลักภาวนาภายใน จิตใจแล้วก็เหมือนว่าต้นลำของต้นไม้ดี จึงอยากให้บรรดาชาวพุทธเราได้สนใจทางจิตต ภาวนา จะได้เห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ของพุทธศาสนาชั้นที่จิตใจ สว่างจ้าขึ้นที่นั่น นะ ไม่ได้เหมือนอะไรเลย นี่ละธรรมเมื่อได้โผล่ขึ้นแล้วจะไม่เหมือนสิ่งใด พอโผล่ขึ้นแล้ว เริ่มชนะไปหมด ๆ โดยลำดับ ละเอียดเข้าไปเท่าไรชนะไป ส่วนหยาบส่วนละเอียดของกิเลส นี้ชนะไปเรื่อย ๆ เพราะโลกอันนี้มันเป็นวัฏฏวน เป็นสถานที่อยู่ของวัฏจักร สัตว์โลกถูกหมุน ไปด้วยอำนาจของกิเลส ให้เกิด แก่ เจ็บ ตาย สูง ๆ ต่ำ ๆ ลุ่ม ๆ ดอน ๆ มีสุข มีทุกข์ เจ็บปน กันไปทั่วดินแดนจักรวาล หรือดินแดนวัฏจักร นี่เป็นสถานที่อยู่ของกิเลส แล้วก็ถลึงหัวใจ สัตว์นั้นแหละ

กิเลสไม่ได้ไปอยู่ต้นไม้ ภูเขา นะ ดิน ฟ้า อากาศ ที่ไหนไม่อยู่ อยู่ที่หัวใจสัตว์โลก เพราะฉะนั้นเวลาทุกข์จึงทุกข์จากหัวใจก่อนอื่น กิริยาอาการของเราเจ็บไข้ได้ป่วย ปวด หัวตัวร้อน ถ้าใจมีธรรมเป็นเครื่องอยู่แล้วไม่ค่อยเป็นทุกข์นะ มันก็รู้ทุกข์ตรงไหน ๆ ก็รู้ แต่จิตใจไม่สร้างความกังวลใส่ตนเอง ก็สะดวกสบาย เยียวยารักษากันไปตามหลัก ธรรมชาติ ความวุ่นวายของใจไม่มีสิ่งเหล่านั้นเขาก็สงบ ไม่สงบ ถึงเขาจะเป็นจะตายก็เป็น เรื่องของเขาไป จิตใจไม่มีคำว่าไปตายกับเขา นะ ไม่มี มีความสง่างามอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา

นี่ละอำนาจของธรรมที่เข้าสู่ใจ ยิ่งธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วก็อย่าง พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ท่านจำอยู่ตลอดเวลา อยากให้บรรดาพี่น้องชาวพุทธเรา เฉพาะ อย่างยิ่งพระเราควรจะหันหน้าเข้าหากการภาวนาบ้าง มีตั้งแต่หันหน้าออกไปสั่งสมกิเลสเอา ฟืนเอาไฟมาเผากัน เวลานี้ไปหาแต่กิเลสนะมาเผากัน ทางโลกก็เดือดร้อน ทางธรรมที่ควร จะให้ความร่มเย็นแก่โลก เรียกว่าน้ำดับไฟ กลายเป็นเชื้อไฟไปได้เลย ให้กิเลสเผาเอา แผลกไปเลย เลยหาความหมายไม่ได้นะ

อยู่แต่ในป่าในเขาสง่างามอยู่ภายใน เวลานี้ก็พอที่จะพูดได้บ้าง แต่ไม่ได้ยกตนข่ม ท่านนะ เราพูดตามหลักความจริง พอที่จะเป็นเกาะเป็นดอนได้ชุกหัวนอนให้สะดวกสบาย บ้าง ก็คือผู้ภาวนา นักภาวนา เฉพาะอย่างยิ่ง เช่น พระกรรมฐานอยู่ในป่าในเขา นั่นละท่าน ทรงความสุข ความสงบร่มเย็นจะไปรวมอยู่ที่นั่น ๆ อย่างเจียบ ๆ นะ โลกมีแต่เอิกเกริกเฮฮา ตื่นเต้นเรื่องนั้น ตื่นเต้นเรื่องนี้ ตื่นเต้นไปเรื่องฟืนเรื่องไฟ เตี้ยวไฟกระเด็นไปติดคนนั้น

ฮือขึ้นมา ๆ ไฟกระเด็นไปติดคนนี่ ฮาขึ้นมา ฮือขึ้นมา ทั่วโลกทั่วสงสารมีแต่ฮือฮาเรื่องไฟเผาหัวคน เข้าใจไหม

เรื่องน้ำดับไฟ ไฟสงบโดยลำดับลำดับด้วยอรรถด้วยธรรมไม่ค่อยมี ถ้ามีอรรถมีธรรมมากน้อยจะเป็นน้ำดับไฟ พออยู่ พอเป็น พอไป คนเรานะ ถ้าไม่มีธรรมเลยใครอย่าอวดดีว่าใครมั่งมีศรีสุข ใครใหญ่โต ใหญ่โตขนาดไหนก็นั่นละคือกองฟืนกองไฟใหญ่ขนาดนั้น ความสำคัญเป็นเรื่องของกิเลส ฟืนไฟอยู่กับตรงนั้น มันเผาหัวใจสัตว์โลกอยู่ตรงนั้น ที่นี้กิเลสมันออกมาประดับหน้าร้านซี ตัวสกปรกสกปรกที่สุดคือกิเลส มันประดับหน้าร้านของมันให้เป็นพวกกิเลสด้วยกัน เป็นบ้ำกับกิเลสด้วยกันนั่นละ หลอกกัน กิเลสหลอกกัน ผู้ที่หลอกก็คือกิเลสพาให้หลอก ใ้ผู้หลงก็คือกิเลสพาให้หลง โลกจึงหลงกันด้วยอำนาจของกิเลสตลอดไปอย่างนี้

ทุกสิ่งทุกอย่างมีแต่อยากแข่งกันไปๆ ว่าจะอวดดี อวดเด่น อวดร่ำอวดลีลาอะไรว่าเป็นของดีของดี อยากอวดอันนั้น ครั้นเอาออกมาแล้วมันมีแต่กองมูตรกองคูมาอวดกัน ผู้ที่หลงมูตรหลงคู ก็แหมอันนี้ดีนะ อันนั้นดีนะเรื่อย ดีไปตามมูตรตามคู แล้วที่นี้ความสุขที่เกิดขึ้นจากความเห็นดีกับมูตรกับคูมันมีที่ไหน มันมีแต่กองทุกข์ทั้งนั้น เรื่องธรรมท่านจับเอาหมด ธรรมนี้แหลมคมไม่มีอะไรละเอียดเท่า จึงเรียกว่าโลกุตรธรรม แปลว่าธรรมเหนือโลก เหนือเสียทุกอย่าง

แต่โลกมอมแมม ไม่รู้ตัวเลยว่ามอมแมม จนมองหากคนไม่เห็น เห็นแต่กองมูตรกองคูเต็มตัว แต่ธรรมจับจำเข้าไปหมด นั่นละท่านเอามาสอนโลก ท่านเอาสิ่งที่รู้แล้วเห็นแล้วมาสอน ท่านไม่ได้สอนแบบลุ่มๆ คลำๆ นะ จึงเรียกว่า สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม ตรัสไว้ชอบแล้วทุกอย่าง ถ้าปฏิบัติตามนั้นก็เป็นการชะล้างตัวเองไปโดยลำดับ ความทุกข์ก็จะค่อยเบาบางลง ความสุขค่อยเจริญรุ่งเรืองขึ้นไป ใจเป็นรากฐานสำคัญ ทรงไว้ซึ่งอรรถซึ่งธรรมนั้นแลเป็นสถานที่ทรงไว้ซึ่งความสุขความเจริญ สงบร่มเย็น ตลอดถึงจะตัดวิภูวน ซึ่งเป็นกองทุกข์แบกหามกันมาตั้งกับตั้งก็ปล่อยออกได้โดยลำดับ ก็คือการบำเพ็ญความดีทั้งหลายรวมลงในจิตตภาวนา แล้วขาดสะบั้นลงหมด สิ่งทั้งหลายที่พัวพันมาแต่ก่อนแต่เก่า ขาดสะบั้นลงไปด้วยอำนาจแห่งตปธรรม คือธรรมะเป็นเครื่องแผดเผา ขาดกระเด็นลงไปหมด เหลือแต่ความสว่างจำภายในจิตใจ ก็สว่างนะซีที่นี้ ไปที่ไหนสว่างหมด

เราไปวัดใด ๆ ถ้าไปธรรมดาสำหรับวัดทั้งหลายไม่ค่อยเข้า ถ้าเป็นวัดกรรมฐานเราเข้า เข้าก็ต้องดูชอกแซกซิกแซก ดูสถานที่ทำงานของพระ ที่อยู่ ที่กิน ที่หลับที่นอนของพระ

ผู้ตั้งหน้าตั้งตาชำระกิเลส ความเป็นอยู่ปุวยเป็นยังงิ กิริยาท่าทาง หรือความเป็นอยู่อันนี้ เข้ากับบรรดกัษธรรมเพื่อทรงมรรคทรงผลได้ใหม่ จึงต้องดูอย่างนั้น

อยู่ในป่า ความถูกต้องจริง ๆ อยู่ในป่าในเขาที่โลกเขาไม่ต้องการ ท่านอยู่ในที่นั้น เหมาะแล้ว ที่นี้สถานที่ท่านทำความพากเพียร ทางจงกรม สถานที่ภาวนา มีแต่ความสงบ เบียบ นี้ถูกต้องแล้ว เป็นทางเพื่อความพ้นทุกข์แล้ว อาหารการบริโภคโลกเขาถือว่าเป็น ของสำคัญ ๆ มากทีเดียวกับลิ้นกับปาก แต่ท่านพอทรงไว้เท่านั้น บิณฑบาตได้อะไรมาก็ ตาม แม้ที่สุดข้าวเปล่า ๆ ท่านก็ได้ว่าอะไร เพราะจิตใจท่านมุ่งอยู่กับธรรม ท่านไม่มาถือ สิ่งเหล่านี้เป็นของสำคัญ พอยังอัตภาพให้เป็นไปในวันหนึ่ง ๆ บิณฑบาตจากเขามาได้เท่าไร ท่านก็สักแต่มาเสวยวาธาตุ ท่านไม่มาเป็นอารมณ์กับอาหารการขบฉันเหล่านี้ะ ธรรมนั้นมี น้ำหนักมากกว่า ท่านก็อยู่สบายด้วยการกิน การหลับการนอนลัมที่ไหน หลับไปได้พอ บรรเทาร่างกาย ตื่นขึ้นมามีบิใส่ความเพียรเลย

การอยู่การกินการหลับนอนท่านสะดวกสบาย การใช้สอยอะไรนี้ไม่ยากพูดถึง แหละ เครื่องใช้สอยพระกรรมฐาน มีบริวาร ๘ เอาอะไรมาใช้ ใช้หาอะไร นี้ละทางของผู้ที่ จะหลุดพ้นจากทุกข์ ต้องมี อปัปิจฉตา ๆ มักน้อยทุกอย่าง สิ่งที่จะทำความกังวลนั้น ปิด ออก ๆ เป็นผู้มักน้อย นอกจากนั้นยังเข้ามาเป็นผู้มักน้อยในอารมณ์ภายในจิตใจ ไม่ให้เกิด ไม่ให้มีในอารมณ์บรรดาที่เป็นกิเลสทั้งหลายโดยลำดับลำดับ นั้นแลดี ๆ เป็นความมุ่งหมาย แล้ว อปัปิจฉตา สิ่งภายนอกเป็นวัตถุที่มีความปรารถนาน้อยมากที่สุด ไม่ค่อยได้ยุ่งเหยิง อะไรละกรรมฐาน ใช้นั้นใช้นี้ไม่มี ถ้าว่ามีดีก็เล่นเท่านั้น ดิตยยามไปแค่นี้ พอได้ทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้นเอง นอกนั้นไม่มี แต่ส่วนมากไม่ติดแหละ นี้เราพูดว่าถ้ามีนะ สำหรับใช้สอย ในสถานที่อยู่ เช่น ทำไม้กวาดไม้อะไร ปิดกวาดลานวัดอย่างนี้ ก็เอาจากชาวบ้านเขาก็ได้มา ทำ แนะ ไม่เห็นยากอะไร

การอยู่การกินการหลับการนอนท่านสะดวกทั้งนั้น ลัมลงที่ไหนหลับได้พอบรรเทา ร่างกาย ตื่นขึ้นมาเร่งแต่ความเพียร จิตใจอยู่กับการชำระซักฟอกสิ่งที่สกปรกกรงูรัง ที่จะ นำมาซึ่งฝันไฟออกไปโดยลำดับลำดับ นั้นผู้บำเพ็ญธรรมเพื่อความสว่างาม เพื่อความพ้น จากทุกข์โดยลำดับลำดับ ท่านดำเนินอย่างนั้น เวลานี้พอเป็นเกาะเป็นดอนอยู่ก็คือ กรรมฐานสายหลวงปู่มั่น เราพูดตามหลักความจริง เพราะเราได้ผ่านมา ทางปริยัติเราก็ เรียกว่าโชกโชนสำหรับเราเอง ไม่ว่าวัดไหน ๆ ทางปริยัติ วัดใหญ่วัดเล็กวัดน้อย วัดหลวง วัดราษฎร์เข้าหมดเลย ทางภาคปฏิบัติเราก็เป็นพระที่เรียกว่า ลำครูลำอาจารย์เหมือนกัน

สถานที่ไหนไปดู เพราะเรามุ่งต่ออรรถต่อธรรมอย่างยิ่ง แม้แต่เรียนหนังสืออยู่เราก็ไม่เคยปล่อยวางการภาวนา พอโรงเรียนปิดปีนี้ออกป่าแล้ว

ไปอยู่จังหวัดไหนก็เหมือนกัน เช่นอย่างไปอยู่เชียงใหม่นี้ พอโรงเรียนหยุดปีเข้าป่าแล้ว ไปเที่ยวอยู่อำเภอไหนอำเภอนี้ เช่นอย่างทางสันกำแพงบ้าง ทางไหนหลายแห่ง ซึ่งมีสถานที่บำเพ็ญภาวนาอยู่ ไปแล้ว พอถึงเวลาโรงเรียนจะเปิดแล้วค่อยมา นี่เป็นประจำ ไปอยู่ในสำนักนั้นสำนักนี้ ทางเชียงใหม่ก็มีสำนักกรรมฐาน เรามักจะไปอยู่ตามสถานที่เช่นนั้นๆ แหละ เวลาออกมาแล้วที่นี้ก็เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์เรื่อยไปเลย จึงเรียกว่า โชกโชน ในการเสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ ไม่ว่าจะทางด้านปริยัติด้านปฏิบัติ เราเข้านอกออกในได้หมดเลย เทียวหมด จึงได้มาเจอเอาพ่อแม่ครูจารย์มั่นนี่ เท่านั้นพอ บอกว่าพอทุกอย่างๆ พร้อมหมดแล้วๆ และก็ลงใจอย่างสุดเหวี่ยง นี่ที่ได้สละเป็นสละตายก็ตอนหลังจากฟังเทศน์หลวงปู่มั่นเรียบบร้อยแล้ว

ที่แรกความมุ่งมั่นต่อมรรคผลนิพพานมี แต่ขาดครูขาดอาจารย์ทำให้เกิดแง่สงสัยต่างๆ แต่พอได้ฟังอรรถธรรมจากท่านแล้ว สุดหัวใจ หมดที่นี้ความสงสัยเรื่องมรรคผลนิพพาน ท่านเปิดโล่งออกหมดเลย จากนั้นมาก็ทุ่มกันเลยตั้งแต่วันนั้น จึงว่าทุกข์ทรมานมากที่สุดตั้งแต่ชีวิตของมนุษย์เรา ฆราวาสก็ทุกข์เหมือนเขาเหมือนเราไม่เห็นแปลกประหลาดอะไร แต่ทางด้านพระนี่จะว่าแปลกหรือไม่แปลกก็แล้วแต่เถอะ เรามั่นเหมือนตกนรกทั้งเป็นตั้งแต่วันก้าวออกปฏิบัติกรรมฐาน ก้าวขึ้นเวทีพัดกับกิเลส เหมือนตกนรกทั้งเป็นตลอดไปเลย จึงได้พอหายใจบ้างเล็กๆ น้อยๆ นิดหน่อยๆ เท่านั้นเอง นอกนั้นมีแต่สมบุกสมบันกับการประกอบความพากเพียรเพื่อชำระกิเลส ทรมานทุกแบบทุกฉบับที่กิเลสจะค่อยหลุดลอยไปตามความเข้าใจของตน ดำเนินมาอย่างนั้นๆ

ที่หนักมากก็คือ เรื่องอดอาหารนี้มาก สำหรับเรานี้จริตนิสัยเป็นคนหยาบ จะอยู่ธรรมดาๆ ฉันทธรรมทานี้ไม่ได้ ธาตุชั้นนี้เวลายังหนุ่มน้อยมันคอยจะดีดไปทางกิเลสตัณหา ต้องได้บังคับกันไว้ตลอด จากนั้นก็อด ถ้ามาฉันก็ฉันแบบบังคับไม่ให้อึด เช่นอย่างอยู่หนองผือกับหลวงปู่มั่นนี้ อยู่นานเท่าไรก็ตามไม่ให้อึดทั้งนั้น คือถ้าไม่ฉันไม่ได้ คือถ้าอดต้องทุ่มกันเลย นี่เราไม่ได้ทุ่ม อยู่กับหมู่กับเพื่อนคอยสอดส่องดูแลเรื่องนั้นเรื่องนี้ เกี่ยวกับคนหมู่มาก พระจำนวนมากอยู่ด้วยกัน ความเพียรมันก็ไม่เด็ดได้ จึงเพียงผ่อนเอา ผ่อนตลอด พอออกจากนั้นแล้วดีดผิงเลย ฉันก็ฉัน ไม่อยากฉันเท่าไรช่างมัน ก็วันไม่ได้สนใจ

มันจะตายจริงๆ เหมือนหนึ่งว่าคลานไปบิณฑบาต ทั้งๆ ที่เดินไปละ คือมันไม่มีกำลัง กำหนดกฎเกณฑ์ว่า นี่ถ้าเราบิณฑบาตวันนั้นๆ จะพอดีถึงบ้านเขา ขนาดนั้นนะแล้ว

ไป นี่หมายถึงร่างกายมันอ่อนของมันเสียเต็มที แต่ในขณะที่ร่างกายอ่อน ที่จิตนี้ดีตึงๆ นี้ ชีมันเป็นคู่แข่งกันอยู่ เวลาจะมาฉันทันทีก็เสียดายทางด้านอรรถธรรมที่คล่องแคล่วๆ เพราะการอดอาหารเป็นเครื่องสนับสนุน ถ้าไม่ฉันทันทีก็จะตาย ก็ต้องได้แบ่งให้เป็น สัตเป็นส่วน บางทีทางธาตุชั้นก็โอดขึ้นมาแหละ ฟ้องขึ้นมา นี่จะอดให้ตายเหวหรือ โอด ขึ้นทีเดียว ทางอื่นที่พอจะสะดวกสบายไม่มีเหว จะอดให้ตายเหวหรือ

ทางหนึ่งก็ตอบรับกัน ถ้าปล่อยให้กินอิมหิมิพีหามาแล้วภาวนาไม่เป็นท่า นี่มันตอบ กันนะ ทางนั้นก็ว่า จะเอาให้ตายเหวหรือ ทางธาตุชั้น ทางหนึ่งก็บอกว่า ถ้าให้กินอิมหิมิ พีหามาแล้วมันนอนเหมือนหมูขึ้นเขียงไม่ยอมลง แล้วทางผู้พิพากษาก็มาตัดสินให้ อิมบ้าง อดบ้างนั่นแหละดี เอาตรงนั้นเสีย สุดท้ายก็ลงที่แก่นั่นแหละ จึงเรียกว่าทุกข์มาก เราเป็น ทุกข์ทางด้านอดอาหาร จนท้องเราเสีย เวลาที่จะออกช่วยชาตินี้ก็กำลังจะไปแล้ว เตชะ วาสนาของเราและของพี่น้องชาวไทยครบกัน เลยดีตึงขึ้นเลยผิตสังเกตุทุกอย่าง ยานี้ ประหนึ่งว่าเป็นยาเทวดา ว่ายาธรรมดาเราไม่ยากพูดนะ ถ้าว่ายาเทวดาช่วย ยาดวงชะตา ของชาติไทยเราช่วย นี้รู้สึกจะเด่นขึ้นนะ

พอฉันยาของหมอแล้วดีดีขึ้นอย่างเจ้าของผิตสังเกตุ ถึงขนาดไม่ยอมเชื่อที่แรก อ้าว ทำไมมันจึงเป็นอย่างนี้ คนจะตายอยู่แล้ว เวลาฉันยาขึ้นมา นี้ ทำไมมันถึงได้ดีขึ้นผิตผิต ตาอย่างนี้ มันจะหายจริงๆ เหวหรือ ถ้ามหมอเลยแหละ หมอที่รักษาชื่อ หมอเต็ง ทำไมมัน เป็นอย่างนี้ เวลาที่มันหายวันหายคืนขึ้นไปอย่างผิตผิตตานั้น มันจะหายจริงๆ เหวหรือ หาย จริงๆ ว่างั้น เพราะเหตุไร เอ้าว่ามา โรคชนิดนี้ผมเคยรักษามาเป็นร้อยๆ คนแล้ว หาย ทั้งนั้น เราย่อม โรคของเรามันจะเป็นโรคเทวทัตมาจากไหน เขาหายกันเราไม่ยอมหายมัน มีได้เหวหรือ ก็หมอบ แต่หมอบด้วยความระวัง สุดท้ายก็ดีขึ้นตลอด นี่มันแปลกประหลาด นะ จึงได้มาช่วยชาติ เพราะอำนาจแห่งการอดอาหารมาเป็นประจำ เพียง ๙ ปีเท่านั้น ที่อด อาหารไปเรื่อย ๆ เป็นเวลา ๙ ปี แต่ไม่ได้หมายถึงว่าไม่ฉันทลอดนะ มีฉันทสักไป คือมัน จะตายจริงๆ ก็เหมือนหนึ่งว่าคลานไปบิณฑบาตเสียทีหนึ่ง ๆ อยู่อย่างนี้ ที่ทรมาณตนเป็น เวลา ๙ ปีหนักมากทีเดียว

ที่นี้พอหยุดจากนั้นแล้ว เราจะพูดให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยก็คือว่า พอลงเวทีแล้ววันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ เวลา ๕ หุ่มเป่งนั้น เวลาตัดสินกันบนเวที จากนั้นมาเราก็ไม่เคยอด อาหารอีกนะ ไม่อด เพราะมันรู้ชัดเจน ขาดสะบั้นไปหมดแล้วเรื่องทั้งหลาย ที่จะฝึกกรรมาน ฆ่ากิเลส ฆ่ากิเลสตัวใดมันก็รู้ที่อยู่แล้ว มันมันเสียไปหมดแล้วจะฆ่าอะไร นี่เรียกว่าลงเวที ที่ นี้การขบฉันทันที ตั้งแต่บัดนั้นมาเราไม่เคยอดอาหาร ไม่มี ฉันทเท่าไรมันก็อย่างว่าแหละ ที่

นี้ท้องมันโตขึ้นของมันแล้ว มันค่อยคืบค่อยคลานของมันไปจนกระทั่งถึงเวลาจะออกช่วยชาติ มันเอาหนัก มันจะเอาให้ตายในระยะนั้น นี่เป็นพื้นมาตั้งแต่เราอดอาหารที่แรก เรียกว่าทุกข์มากที่สุด แล้วยานี้ก็เป็นยาเหวดตามาช่วย พื้นขึ้นมาได้เลย จนกระทั่งทุกวันนี้ ท้องเราใครจะมาคาดฝันไม่ได้เลย ต้องตายถ่ายเดียว แต่ทำไมจึงพื้นขึ้นมาได้ เจ้าของเอง ยังไม่ยอมเชื่อเจ้าของ ฟังซินะ มันก็พื้นขึ้นมาได้อย่างนี้

นี่ก็เป็นดวงชะตาวิชาของพี่น้องชาวไทยเรา เหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกันก็ตาม รวมแล้วเป็นดวงวิชาของชาติไทยเราที่จะพอพยุงชาติไทยของเราไปได้ โดยอาศัยศาสนาเป็นผู้นำ นำมาเรื่อย ๆ อย่างนี้แหละ เราอดคิดไม่ได้นะ นี่พูดถึงเรื่องการประกอบความพากเพียร เอาหนักขนาดนั้น ตั้งแต่วันนั้นแล้วเราไม่เคยอดอาหาร นอกจากธาตุขันธ์มันไม่ค่อยสะดวกสบายก็ไม่ฉันทรรมดาเสีย ไม่ใช่มีเจตนาที่จะอดอาหารเพื่อฆ่ากิเลส ไม่มีจนกระทั่งปัจจุบันนี้แหละ เรื่องความทุกข์ความทรมาน

ที่นี้ผลแห่งการปฏิบัติเลือกคลานแทบเป็นแทบตายมาตั้งแต่นั้นแล้ว ผลเป็นยังไง ๆ เรายังไม่ได้พูดถึงผลให้ชัดเจนตามลำดับลำดับของเหตุที่ได้สมบุกสมบันตัวเองมา ซึ่งทุกข์มากแสนมากตลอดมานั้น ผลเป็นยังไง จิตตั้งได้เพราะอันนี้เอง จิตที่มันตั้งไม่ได้ ล้ม ตั้งสติแล้วล้ม ๆ จนกระทั่งน้ำตาร่วงบนภูเขาเราไม่ล้ม นี่เรามาฝึกทรมานด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการอดอาหารเป็นต้น ค่อยพยุงได้ ๆ ที่นี้ก็ได้อ้อเรื่อย ๆ เรื่อยจนกระทั่งตั้งตัวได้ เพราะการอดอาหาร ด้วยเหตุนี้เองมันจะทุกข์ขนาดไหนก็ทุกข์ ผลเห็นอยู่อย่างนี้ แน่ การขบการฉันทมันจะอ่อนเปียกจนกระทั่งไปไม่ได้ พอเข้าถึงปาก กลืนลงไปถึงท้องเท่านั้น มันเป็นเหมือนม้าแข่ง คือกำลังวังชาของธาตุขันธ์ดีขึ้นมาทันทีเลย ง่ายมาก แต่กำลังของจิตใจนี้ มันยากหนา จึงต้องเอาตรงนี้

กินเมื่อไรก็ได้นี่นะ กินแล้วมีกำลังทันที แต่เรื่องจิตใจนี้ไม่มีกำลังง่าย ๆ จึงต้องเอาทางจิตใจให้หนักมากกว่า ๆ แล้วก็ดีขึ้นโดยลำดับลำดับ อาศัยอันนี้แหละ สติตั้งดีขึ้น ๆ อดอาหารนี้อุดเป็นพื้นไปเลยนะ ตั้งแต่ขั้นจิตตั้งตัวได้ ขึ้นถึงขั้นสมาธิ อดอาหารไม่ได้หยุดนะ ฟาดขึ้นถึงขั้นวิปัสสนา สติปัญญา จนกลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ ก็อดอาหารอยู่อย่างนั้น ที่นี้ความดีของการอดอาหารที่ถูกกับจริตนิสัยนี้ ตั้งแต่ต้น ๆ ล้มลุกคลุกคลาน ตั้งขึ้นได้ เพราะการอดอาหารพยุง ไม่ให้ธาตุขันธ์แรงเกินไป ถ้าธาตุขันธ์แรงเกินไปแล้วมันกลายเป็นกิเลสตัณหา เข้าใจไหมละ ดัดดินไปทางกิเลสตัณหาที่จะพาตัวให้จม เพราะฉะนั้นจึงตีมันไว้ ๆ ให้ธรรมได้เกิด ให้เจริญอกเงยขึ้นเรื่อย ๆ จึงต้องตีไว้ทีเดียว ธาตุขันธ์เวลานั้นจะปล่อยมันไม่ได้ มีแต่บังคับ ๆ เรื่อยเลย แล้วจิตก็ตั้งตัวได้โดยลำดับลำดับขึ้นไป

ถึงสมาธิการอดอาหารก็ไม่ถอย อด อดเท่าไรสมาธิจิตยิ่งแนลงไป นั้นมันเห็นชัด ๆ จากนั้นถึงขั้นปัญญา เอ้า ปัญญาก็คือเป็นธรรมชาติที่คล่องตัว พอเราอดอาหารนั้นมันยิ่งคล่องเข้าไปอีกกว่านั้น จึงว่าการอดอาหารสำหรับผู้ที่ถูกนิสัยแล้วไม่ว่าขั้นใดของธรรม ถูกทั้งนั้น เราได้ก้าวเดินมาเรียบร้อยแล้ว จนกระทั่งลงเวทีถึงได้หยุด แล้วจึงได้มาพูดให้หมู่เพื่อนฟัง เพื่อนฝูงเหล่านี้ก็รู้สึกจะไปทางเราเสียมากต่อมาก วันหนึ่ง ๆ พระอดอาหารมากขนาดไหน เราไม่ได้สั่งเราไม่ได้สอน เป็นคำบอกเล่าธรรมดาในปฏิปทาการดำเนิน แล้วแต่จะถูกจริตนิสัยของใคร ให้ไปปฏิบัติเอา สำหรับเรานี้ถูกทางด้านอดอาหารเราก็ออย่างนี้ เราพูดให้พระฟัง ทีนี้พระทั้งหลายก็รู้สึกว่าถูกเหมือนอย่างเรา จึงไม่ค่อยมาฉันทันจันทรบองค์กัน วันหนึ่งขาดสักก็องค์ ตั้งแต่ตั้งวัดป่าบ้านตาดมาจนกระทั่งปานนี้

นี่การฝึกฝนอบรมตนเองด้วยความเอาใจใส่ จิตนี้เห็นชัดเจนน ๆ สง่างามขึ้นมาเรื่อย ๆ ทีนี้เวลามันขึ้นภายในจิตใจแล้ว ท่านทั้งหลายก็เคยเห็นไม่ใช่หรือ เราเคยสะทกสะท้านกับใคร ใครจะมาตำหนิติเตียนอะไรอย่างนั้นอย่างนี้ กลัวคนนั้น เกรงคนนี้ ทีนั้นสูงที่นี้ต่ำ เราพูดจริงๆ ราบไปหมดไม่มีเลย ถ้าจะพูดเป็นหลักธรรมชาติ สุนทรีย โลก อเวกขสุสุข ว่างตลอดเวลา สมมุติไม่มีภายในใจ ใจว่างจากกิเลส ว่างจากทุกสิ่งทุกอย่าง กิเลสเป็นตัวขวางสำคัญ สิ่งใดเหล่านี้เขาไม่ขวางนะ กิเลสนี้ขวางใจ เป็นก้างขวางคอ มีมาก มีน้อยขวาง เหมือนแหลมเหมือนหลาว เหมือนเสี้ยนเหมือนหนาม เหมือนผลธูลีเข้าไปโดยลำดับ ปิดอันนี้ออกหมดแล้วไม่มี โลงไปหมดเลย

เมื่อมันโล่งไปหมดแล้ว จะมีอะไรมาขวางหัวใจ ก็มีกิเลสเท่านั้น กิเลสปิดออกหมดแล้วเอาอะไรมาขวาง กิเลสในหัวใจเราไม่มีก็ไม่ขวางหัวใจเรา ก็ไม่นำกิเลสคนอื่นมาขวางตัวเอง ก็ไม่เกรงใจเขาไม่เกรงใจเรา ไม่ติดเขาไม่ติดเรา เมื่อต่างฝ่ายต่างไม่ติดกันแล้ว คือไม่ไปติดเรื่องของเขา ไม่ไปติดเรื่องของเรา ไม่ติดเรื่องของใครแล้วก็โล่งไปหมด เอาเหตุผลกลไกของอรรถของธรรมที่จะเป็นประโยชน์แก่โลกมากน้อยเพียงไร ใครจะดักตวงเอาได้ตามกำลังของตน หรือเอาให้เต็มกำลัง ธรรมะจะออกทันที ๆ ผางเลย ไม่มีคำว่าสูงว่าต่ำ เกรงใจคนนั้นคนนี้ ไม่มีบอกตรง ๆ สำหรับเราไม่มี เทวบุตรเทวดาสูงขนาดไหนไม่ได้เห็นธรรม นั้นเห็นไหมละ เทวดาอินทร์พรหมกราบธรรมทั้งนั้น ธรรมเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วอยู่ในหัวใจแล้วธรรมจะไปต่ำกับอะไรที่ไหนละ เวลาต่ำมันขึ้นบนฟ้าบนอากาศ จรวดดาวเทียมมันก็ต่ำอยู่นั้น เพราะกิเลสเหยียบหัวมัน เข้าใจไหม เมื่อกิเลสพังลงไปแล้ว เหนือตลอดเลย อยู่ไหนสบายหมด นี่ละอำนาจแห่งการปฏิบัติธรรมด้วยจิตตภาวนา

รายได้ก็ตามเถอะนะ ไม่มีเพศมีวัย ว่าหญิงว่าชายอะไรละ ธรรมมีอยู่กับทุกคน ใครสนใจให้ปฏิบัติก็แล้วกัน ถึงจะไม่ได้ปรากฏเป็นความสงบสุขร่มเย็นขึ้นมาก็ตาม แต่อานิสงส์แห่งการภาวนานี้มีมากกว่าการกุศลอย่างอื่นอยู่ไม่น้อย อันนี้เราก็ไม่อยากพูดว่าจะไม่ปรากฏ ผู้ภาวนาทั้งหลายจะไม่ปรากฏผล เราพูดไม่ได้เลย ต้องปรากฏไม่มากก็น้อย ว่าจั้นเลย ถึงจะไม่ปรากฏผล อานิสงส์แห่งการภาวนานี้ก็มากกว่าทุกสิ่งแล้วในการกุศลทั้งหลายนะ ให้พี่น้องทั้งหลายจดจำเอาไปปฏิบัติ ให้มันเห็นเด่นชัดขึ้นภายในจิตใจ จะไม่สะเทือนหัวน้ไหวกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างง่ายดายเหมือนแต่ก่อนนะ ทุกสิ่งทุกอย่างจะมีเหตุผลเข้าจับกัน ๆ เพราะมีธรรมความถูกต้องตั้งงามอยู่ในใจมันจะเอาวัดกันหมดนั่นแหละ ให้พากันจำเอานะ วันนี้พูดเพียงเท่านั้นละ

โยม มีคำถามจากเว็บไซต์หลวงตาครับ

กราบเรียนหลวงตาที่เคารพ ผมเองฝากตัวเป็นลูกศิษย์หลวงตาไว้ในใจ ไม่เคยได้กราบเรียนถวายตัว แต่ก็ได้ไปทำบุญที่สวนแสงธรรมเป็นประจำ เรื่องการแต่งตั้ง(อันนี้เขาคงจะหมายถึงการแต่งตั้งเกี่ยวกับสมเด็จพระสังฆราชปัจจุบันครับ) ผมเข้าใจเหตุผลของหลวงตา แต่ปัญหาตอนนี้คือ วิธีการประท้วงที่ลูกศิษย์หลวงตาออกมาปฏิบัติ แม้จะเข้าใจเจตนาดี แต่ภาพพจน์ออกมาไม่ดี ผมอาจบอกได้ว่า ฝ่ายสมเด็จพระพุฒาจารย์ แสดงภาพออกมาแบบผู้ดีแม้จะมีอะไรลึกๆ ส่วนหลวงตาและลูกศิษย์มีเจตนาบริสุทธิ์ แต่วิธีการนำเสนอการประท้วงมันดูไม่ดี จึงพลอยทำให้ประชาชนเข้าใจกันผิดไปหมด อยากฝากกราบบนั้สการด้วยความเคารพว่า อยากให้ศิษย์ท่านเปลี่ยนวิธีการประท้วง เปลี่ยนจากตะโกนโหวกเหวกหรือกรีดเลือด ซึ่งออกดูจะรุนแรงไป เปลี่ยนไปเป็นวิธีอื่น เช่น การเข้ากราบบนั้สการสมเด็จพระสังฆราช ถวายพระกำลังใจ จัดพิธีอธิษฐานจิต บำเพ็ญกุศลถวายหรือพระสงฆ์ที่เห็นกับหลวงตาประชุมกัน และมีมติโดยสันติวิธี เหมาะที่สุดแล้ว การแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการแทน หรือการยกเลิก ก็ต้องสุดแล้วแต่รัฐบาลอยู่ดีกราบบนั้สการมาด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งด้วยเศียรเกล้า จากนาย...

หลวงตา เอาละ เรื่องของเราก็เป็นเรื่องที่ทางโน้นจะปฏิบัติกันเอง หลวงตาไม่จำเป็นเวลานี้ เป็นแต่เพียงว่าฟังเฉยๆ ไม่ตอบทั้งเห็นด้วยทั้งคัดค้าน เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดำเนินกันไปทั้งสองฝ่าย เข้าใจเหรอ ไม่ใช่มีทางเดียวไปตบตันไม้ต้นเสาคนเดียวไม่มีเครื่องรับกัน เรื่องราวทั้งหมดมันมีเครื่องรับกันมาโดยลำดับ ควรจะหนักจะเบาเล็กน้อยมันก็รับกันมาตามสั้ตามส่วนของมัน เข้าใจเหรอ เราจะไปตำหนิเอาอย่างหาเหตุผลไม่ได้

เราทำไม่ได้นะ จะชมเอาเลยทั้งๆ ที่เลวที่สุด เราก็อชมไม่ได้ แนะ เข้าใจ เอาแค่นั้นไม่เอา มากแหละ

โยม อันนี้สั้นๆ นะครับ จากหนังสือไทยโพสต์ ที่เขาลงมา ในคอลัมน์ เปลว สีเงิน เขาว่าเทวทัตกลับชาติ ผมย๋อเอาเลยนะครับ เขาว่าคุณทองก้อง วงศ์สมุทรครับ นี่ รายละเอียด

หลวงตา โอ้ย เราไม่อยากพูด กลับชาติยังงัย เทวทัตกลับชาติ มันก็ต้องต่อยกันเป็น ธรรมดา นักมวยมันต่อยกันทั้งนั้นแหละ ตรงไหนที่ถนัดมันจะต่อยกัน เทวทัตกลับชาติมัน กลับชาติไปเป็นอะไร มันกลับชาติจากมนุษย์ไปลงอเวจีก็ได้ นี่เทวทัต เข้าใจหรือ ยก อะไรการต่อยกัน เข้าใจหรือ กลับชาติจากมนุษย์ไปลงอเวจีก็ได้ แนะ แล้วมีอะไรอีก เรา ไม่ตอบ อะไรไม่ควรตอบเราไม่ตอบ

โยม กราบเรียนสั้นๆ นักเรียนมาฟังเทศน์วันนี้มา ๒๔ คน ครู ๑ คน จากโรงเรียน อุดรธรรมานุสรณ์ครับ

หลวงตา จะให้ว่าไง ก็ฟังเอาที่แล้วกันนะบรรดาลูกหลาน เด็กก็ให้เป็นเด็กดีตั้งแต่ บัดนี้ต่อไป อย่าให้โตขึ้นมาๆ โกอโรโกโสเป็นนักเลงโตใช้ไม่ได้นะ พูดเท่านั้นละเพราะเทศน์ มากแล้ว อย่าให้พูดอะไรมากนักเถอะ ก็ฟังกันอยู่แล้วตะกี้ทุกอย่างใช้ไหมละ ก็ พอสมควรแล้ว เอาละอย่าให้หลวงตาพูดมากเลยนะ นี่ตะวันก็สายเข้าๆ

เรื่องมันขึ้นมาทุกแห่งทุกมุมนั่นแหละมาอย่างนี้ เราจะเลือกฟังเลือกตอบ เราก็อหุมีตา มีใจของเรามี เป็นสิทธิ์ของเราเองเข้าใจไหม แต่เขาก็มีสิทธิ์ที่เขาจะพูดมาได้ เราก็อมีสิทธิ์ที่จะ พิจารณาของเรา เราปฏิบัติตามความรู้สึกของตนได้เหมือนกัน แนะ ก็มีเท่านั้นแหละ

มันทำไมคุณทองก้อ้นทำงานเพื่อแผ่นดินไทยเรา ก็คือหมายความว่า ถ้าเป็นข้าศึก มันก็ต้องมาต่ออยู่ที่จุดสำคัญ เข้าใจไหม เช่นอย่างว่าคุณทองก้อ้นๆ เออะอะคุณทองก้อ้นๆ คุณทองก้อ้นเป็นคนทำเพื่อชาติเพื่อแผ่นดินไทยมาตั้งแต่ตั้งเดิมมาแล้ว พวกนี้มันทำอะไร มันไม่เห็นยกขบวนขึ้นมาว่า ข้าชื่ออันนั้นๆ ออกมาให้ได้ฟัง เออะอะก็มีแต่คุณทองก้อ้น ตัว เทวทัตมันไปอยู่ไหน มันไม่เห็นแสดงตัวออกมา ตัวเก่งๆๆ อยู่ใต้ดินเหนือดินเต็มไปหมด เหมือนตาสับปะรด มันทำไมไม่แสดงตัวออกมาบ้าง มันอวดดิบอวดดีอยู่ใต้ดินทำไม ลอง ลากมันขึ้นมาซิ อันนี้เขารักษาชาติบ้านเมืองมาตั้งแต่ตั้งแผ่นดินไทยมา ลูกหลานก็สืบทอด กันมาด้วยการระมัดระวังรักษาเท่านั้นเอง แล้วเสียหายไปไหนคุณทองก้อ้น พิจารณาซิ

ผู้ที่ก้อแผ่นดินไทยให้จะล่มจมทั้งเปิดเผยทั้งที่ลับที่แจ้ง ทั้งใต้ดินเหนือดินมันเต็ม อยู่แผ่นดินเวลานี้ เรื่องก็เกิดขึ้นมาจากคนพวกนี้แหละ แล้วทำไมไม่ระบุดอกมาบ้างใครตัว

เก่ง ๆ ที่ทำลายชาติมาตลอดคือใคร ระบุออกมาบ้างซีให้รู้ โลกเขารู้เขาไม่พูดเฉย ๆ เราเป็นผู้รู้ผู้ทำผู้แสดงตัวอยู่ แสดงตัวออกมาให้เห็นชัดเจนบ้างซี เข้าใจหรือที่พูดนี้ มันก็มีเท่านั้น จะให้เราตอบ เราตอบเพียงเท่านั้นแหละ ตอบอย่างอื่นไม่ได้ คุณทองก้อนแกมีความเสียหายที่ตรงไหน แกแบกแผ่นดินทั้งแผ่นดินจะว่ายังไงคุณทองก้อนนะ เดียวนี้ก็คือแกเป็นผู้ค้าไว้ พวกนี้จะกลืนทั้งที่ลับที่แจ้ง กลืนชาติกลืนบ้านกลืนเมืองกลืนทุกวิถีการ ของดิบของดีอะไรที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาติไทย ไม่เห็นมันเอาขึ้นมาแสดง ถ้าเรื่องความเสียหาย ความฉิบหายป่นปี้คอยกัดคอยกันคอยขัดคอยขวางคอยจุดคอยเผามาตลอด คือพวกนี้เอง จะเป็นพวกใคร ที่เราโต้ตอบกันอยู่เดี๋ยวนี้ ถึงขนาดที่มาว่าคุณทองก้อนเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ก็คือพวกนี้เอง จะว่าใคร หลวงตาบัวไม่เคยว่าคุณทองก้อนนะ เพราะเห็นใจคุณทองก้อนอยู่แล้วว่าแบกแผ่นดินไทยมา เราไม่ว่า แล้วใครไม่แบกมันมาเหยียบลง ทำไมไม่ว่ามันบ้างละพิจารณาซิ มันไม่แบกแต่มันเหยียบลง เข้าใจหรือที่พูดนี้ ก็พูดบ้างซิพวกเหยียบลงคือใครเอาเท่านั้นแหละพอ

วันนี้ได้ให้เขาไปภูวัญ ตอนจวนสิ้นเดือนไปทุกเดือนๆ ไปไม่ให้ขาดเลยนะ เราไปวันที่เท่าไรนะ ตอนกลางเดือนนั้นแหละ ถ้ามพระดูได้ประมาณ ๓๐ องศา อยู่ในย่านนี้ วัดภูวัญวันนี้ เราพูดอย่างตรงไปตรงมาตามความสัตย์ความจริงเลย เราชับเสียงมาได้ ๒๐ กว่าปีแล้ว ที่แรกเรานี้กว่า ๑๐ กว่าปี ทางโน้นตอบมาไม่ใช่ ๑๐ กว่าปี ตั้งแต่พ.ศ.เท่านั้นๆ ท่านว่า มัน ๒๐ กว่าปี นี่ทุกเดือนเลย เราส่งอย่างไม่อึดไม่อัน แล้วยังเปิดเผยไว้ด้วยว่า ถ้ามีพระตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเข้ามาในภูเขาลูกนี้จะมาพักที่นี่ เอ้า มาเถอะ ผมจะรับเสียงบอกตรงๆ เลย เอาให้สุดเหวี่ยง ถ้าหากว่าผมกำลังไม่พออย่างไรแล้ว ผมสู้ไม่ไหว ผมจะบอก ว่างั้นเลย

ผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติดีปฏิบัติชอบให้มา ผมจะรับเสียง แต่ถ้าผู้ปฏิบัติโกโรโกโสให้ไล่ลงภูเขาให้หมด อย่าให้อยู่มันหนักภูเขา นี่เราพูดแล้ว เพราะฉะนั้นเราถึงส่งมาตั้งแต่บัดนั้นไม่เคยเรื่องราวบกร่องขาดเขินเราไม่ให้มี ไปที่ไรถาม มีพระเท่าไรๆ แล้วยังเปิดเผยไว้ด้วยว่า ถ้าขาดเหลืออะไรให้รีบส่งไป ทางโน้นจะรีบส่งมาเมื่อของมีอยู่ เรียบอกอย่างนี้เลย ประกาศมาจนกระทั่งปานนี้ วันนี้ก็ไป เดียวนี้รถสี่คันเต็มเอี้ยดๆ เลย เต็มทุกคัน ฟาดลงนี่กองเท่าภูเขา เราไม่ได้คำนึงคำนวณว่าหมดเท่าไร ถ้าเราไปคำนึงอย่างนั้นเราทำไม่ได้ เราจะเอาตั้งแต่ให้พอดิบพอดีหรือความสมบูรณ์พูนผล เพื่อผู้รับไปจะได้รับความสะดวกสบายเท่านั้น เราจึงไม่มาสนใจกับเรื่องว่าหมดเท่าไรคราวหนึ่งๆ เราไม่เคยถามจนกระทั่งปานนี้มีแต่ว่าเอาให้มากนะ

เมื่อวานเขาก็มาบอกว่าจะไปภูววันนี่ บอกว่าเอาให้เต็มเหนี่ยวนะ บอกเอาให้มาก เขาก็ทราบแล้วเรื่องนิสัยเราเป็นอย่างนั้น ทุ่มเลย ไม่มีอะไรเหลือสำหรับหัวใจเราและตัวของเราเอง อย่างทุกวันนี้ก็เหมือนกัน เงินทองข้าวของติดหนี้ติดสินเขาพะรุงพะรัง คนมีจะมาติดหนี้เขาทำไมใช่ไหม ก็คือมันไม่มี แต่น้ำใจมันมี บางทีติดหนี้ติดสิน เอ้า ติดก็ติด นั่นเห็นไหมล่ะ เราทำอย่างนี้กับบรรดาพี่น้องทั่วทั้งแผ่นดินไทย เฉพาะอย่างยิ่งคุณทองก้อน เป็นทางฝ่ายบ้านเมืองก็ช่วยเต็มเหนี่ยวเต็มกำลังความสามารถ ออกไปจากใคร ออกจากแผ่นดินไทยด้วยกันทั้งนั้น ให้ทำงานเพื่อแผ่นดินไทยเรา แล้วคุณทองก้อนมีความเสียหายที่ตรงไหน จึงมาจ่อแต่คุณทองก้อน ตัวมหาโจรมหาภัยที่ทำลายชาติอยู่เวลานี้คือใคร ไล่มันเข้ามาบ้างซิ มันถึงจะสมดุลกันเรื่องราว การต่อยกันใครเจ็บใครปวดไม่ต้องคำนึงพัดกันเลย เข้าใจหรือ

เวลาต่อยกันนักมวยเขาไม่ได้มายกยอปอขึ้น หรือมาประจบประแจงกันแหละ หมัดใครเก่งก็เอาเลย เอาความจริงเป็นหลักตั้ง อันนี้หลักตั้งของเราคือชาติบ้านเมืองของเราเคยรักษามานานสักเท่าไร ปูย่าตายายของเรารักษามาด้วยความสงบรมเย็น เริ่มเกิดเหตุนี้เกิดขึ้นจากอะไร ใครเป็นคนก่อกวนมาก่อน ผู้ตีทั้งหลายไม่ก่อก่อน แล้วใครเป็นคนก่อก่อนมาก่อนก็ชี้ให้เห็นชัดเจนแล้วนั้น แล้วจะมาหาเรื่องคนผู้รักษาสมาบัติของชาติว่าเป็นคนเลว เป็นคนเสนียดจัญไร เป็นข้าศึกของโลกได้อย่างไร ของแผ่นดินไทยก็เป็นคุณอยู่แล้ว จะไปเป็นข้าศึกต่อโลกได้อย่างไร นี่เป็นคุณของแผ่นดินไทย

คุณทองก้อนพร้อมด้วยคณะทั้งหมด ซึ่งเป็นผู้รักษาสมาบัติของชาติ พร้อมหน้าพร้อมตากันกีดกันรักษาสິงที่จะเป็นภัยมหาภัย ที่จะเข้ามาทำลายชาติบ้านเมือง เป็นความผิดไปที่ไหน ไม่ได้มีอะไรผิด นั้น เราจึงยกยอสรรเสริญผู้ที่รักษาชาติบ้านเมือง ที่ทำทุกวันนี้เราก็รักษาชาติบ้านเมืองนั่นเอง เราถึงได้ติดดินออกมาเนี่ย เราไม่ได้ทำลายชาติบ้านเมือง อันนี้คุณทองก้อนก็ทำหน้าที่สำหรับคนทั้งแผ่นดิน ก้าวเดินไปตามจารีตประเพณี ขนบธรรมเนียมกฎหมายบ้านเมืองมาโดยถูกต้องทุกอย่าง ไม่ผิดที่ตรงไหน แล้วคุณทองก้อนไปผิดที่ไหน เอ้า พิจารณาซิ ตัวสำคัญๆ มันคอยกีดคอกันคอยทำลายเผาบ้านเผาเมืองมาตลอดทั้งใต้ดินเหนือดิน มันอยู่ที่ไหน มันเกิดมาจากใครเวลานี้ ให้คุณทองก้อนได้หมุนตัวเป็นเกลียวจนจะเป็นบ่าอยู่เวลานี้ เกิดมาจากใคร ถ้ามหาสาเหตุที่มันเกิดมา และผู้ทำก่อกวนให้เกิดขึ้นคือใครบ้างซิ มันถึงจะถูก เอาละพอ ๒ พอ ๓ พอแล้ว ไปแล้วที่นี้

เอา ให้พากันเสริมคุณทองก้อนนะ เป็นกำลังช่วยคุณทองก้อน คุณทองก้อนแบกแผ่นดินนะเวลานี้นะ ให้พากันเข้าใจทุกคน คุณทองก้อนเป็นคนแบกแผ่นดินกรุงสยามเรา

ทั้งศาสนาอยู่ในคุณทองก้อนแบกกับหมู่คณะ ทางไหนมีกำลังวังชาทางใดช่วยกันมาแบก
ให้พากันอนุโมทนาสาธุการช่วยสนับสนุนทุกวิถีทาง (สาธุ) ไปละที่นี้

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th